

Minnesstenen vid norska gränsen

Av ingenjör LENNART NORDIN, Dvårsätt

Under andra världskriget så var vårt regemente i beredskap vid otaliga gränsbygder, i en av dessa bygder, Frostviken i Jämtland så har många Västernorränningar utfört sin plikt mot fosterlandet under ofredsåren. I slutet av beredskapstiden eller under år 1944 utfördes röjning av minfält vid gränsposteringarna, detta var ett arbete med livet som insats. Löjtnanten O H R Lönnblad deltog i en sådan röjning under hösten 1944, varvid en sprängningsolycka blev följden och ändade den unge löjtnantens liv den 28 oktober. Vid samma olycka dödades en värnpliktig E A Olsson från ingenjörtrupperna. I närheten av olycksplatsen bor lantbrukaren John Jensén, våra soldater var förlagda i hans hem, detta medförde att sorgen och saknaden blev stor i hemmet efter olyckan. För att hufvudsakligen minnet av de avhållna pojkarna så bestämde övriga kamrater på kompaniet att en minnessten skulle uppföras på den plats där olyckan hände.

Hela markententrikassan anslogs för detta ändamål. Gruvfogden Kapp i Gäddede utförde en tavla i sten med inhuggen text och längst upp på tavlan ett kors. År 1945 uppmurades av sten ett litet monument och i detta monterades nämnda stentavla, texten var i guldförgyllning. I oktober månad var det minnesgudstjänst i Frostvikens kyrka och därefter avtäcktes minnesstenen. I makarnas Jenséns hem var det ordnat med kyrkkaffe sedan högtidligheten var över.

Minnesstenen finnes efter vägen mellan Gäddede och Nordli ca 200 m från gränsgatan och 50 m till höger när man färdas mot Norge.

Vid minnesstenen har makarna Jensén under alla år städad och planterat blommor, detta är ett bevis på att regementets soldater var omtänkta av den bofasta befolkningen vid gränsen.

Nu är det 25 år sedan minnesmärket uppfördes. Det är vår plikt som efterföljare att hjälpa till att bevara minnesstenen som med små medel uppfördes för att hedra och minna om dem som fick lämna sitt liv för sin fosterländska gärning.

Västernorränningen 1970-71

Ett dystert beredskapsminne

Av ROLAND FORBORD

För 30 år sedan, den 28 oktober 1944, inträffade en sprängningsolycka vid norska gränsen i nordvästra Jämtland. Olyckan inträffade under röjning av ett minfält. Vid olyckan omkom löjtnant H. O. R. Lönnblad och vpl. E. A. Olsson från Västernorrlands regemente.

Förstämningen bland kamrater och civila i bygden blev givetvis stor. Kompaniet bestämde att en minnessten skulle resas, och för detta ändamål användes medel ur markententrikassan. Ett litet monument av sten murades upp och i detta fästes en stentavla med förgylld text. I oktober 1945 var minnesmärket klart. Minnesgudstjänst hölls i Frostvikens kyrka och därefter avtäcktes minnesstenen.

I närheten av olycksplatsen bor jordbrukare John Jensén. Jensén, som svarat för inkvartering av soldaterna under beredskapstiden, hade efter avtäckningen ordnat med kyrkkaffe i sitt hem. Under de år som gått, har familjen Jensén vårdat minnesplatsen, planterat blommor och städad runt minnesstenen.

Under sommaren 1973 besökte representanter för kamratföreningens styrelse minnesstenen. I samband därmed överlämnades en mindre penninggåva samt kamratföreningens guldmedalj till herr Jensén. Detta blev ett litet men välförtjänt tack till herr Jensén för hans arbete under ca 30 år.

Vid en veckoslutsresa som personalvårdsavdelningen vid I 21 ordnat i augusti 1973 blev det möjligt för ca 80 värnpliktiga ur ineliggande åldersklass att besöka minnesstenen. Härvid orienterade reseledaren om bakgrunden till minnesmärket och det arbete som nedlagts av makarna Jensén.

Minnesstenen står efter vägen mellan Gäddede och Nordli, ca 200 m från gränsgatan och 50 m norr om vägen. I 21-are, som färdas i dessa trakter, bör sträva efter att besöka minnesstenen och skänka en tanke till de män, som inte återvände levande från beredskapstiden vid våra gränser.

Västernorränningen 1973-74